

7. december 2009

Hvilke kommunale anlæg må efter den 1. januar 2010 modtage kildesorteret, genanvendeligt erhvervsaffald?

For RenoSam har det været afgørende, at de kommunale anlæg, der i dag modtager (kildesorteret) genanvendeligt erhvervsaffald, kan fortsætte med det, når reformen træder i kraft (1. januar 2010).

Det har været vores synspunkt, siden Miljøministerens arbejdsgruppe aflagde sin rapport i december 2004. Således anbefalede arbejdsgruppen, at der skulle *"findes en løsning på, at erhvervsvirksomheder får adgang til kommunale modtageanlæg på markedsmæssige vilkår"*.

For RenoSam har det været afgørende, at alle kommunale anlæg, der ønskede det, kunne fortsætte med at modtage genanvendeligt erhvervsaffald. Dette uanset om der er tale om et komposteringsanlæg eller et anlæg, der adskiller og sammenpresser affald.

Høring af udkast til ændring af miljøbeskyttelsesloven

Den 24. oktober 2008 sendte Miljøstyrelsen et udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (ny organisering af affaldssektoren) i høring. Høringsforslaget gav ikke kommunale anlæg mulighed for at modtage kildesorteret, genanvendeligt erhvervsaffald.

RenoSam og andre pegede på, at dette var et problem, dels grundet den utilsigtede overkapacitet der ville opstå, dels fordi det var i modstrid med arbejdsudvalgets anbefalinger.

RenoSam efterlyste derfor en klar hjemmel i loven, som sikrer, at virksomheder frivilligt og mod betaling kan aflevere deres kildesorterede, genanvendelige erhvervsaffald på de (fælles) kommunale anlæg.

Det skal understreges, at høringsudkastet indebærer, at genanvendeligt erhvervsaffald, som afleveres på genbrugspladser og kommer fra kommunens egne institutioner, gerne må behandles på de (fælles)kommunale anlæg.

Problemstillingen vedrører alene det genanvendelige erhvervsaffald fra virksomheder.

NOTAT

RenoSam
Vesterbrogade 24, 2. tv.
1620 København V
Telefon 4675 6661
renosam@renosam.dk
www.renosam.dk

L 152 – forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Ny organisering af affaldssektoren)

Inden lovforslaget blev fremsat, mødtes forligsparterne for blandt andet at drøfte problemstillingen om de kommunale anlæg. I forbindelse med forhandlingerne lavede Miljøstyrelsen en række notater, herunder et notat af 26. januar 2009 med overskriften *"Genanvendelsesplanlægning – adgang for kommunale anlæg til markedet"*.

Her fremgår det blandt andet, at *"Et genanvendelsesplanlægning kan f.eks. være et komposteringsanlæg, et knuseanlæg til byggeaffald, shredderplanlægning til jern og metal, forskellige papir- og plastikanlæg, der adskiller og presser materialerne"*.

I notatet opgøres antallet af anlæg, og hvor meget affald de genanvender. Miljøstyrelsen vurderer, at der er 75 kommunalt ejede anlæg, der genanvender ca. 1,45 mio. tons genanvendeligt affald (heraf ca. 900.000 tons erhvervsaffald).

Notatet er suppleret med et danmarkskort over beliggenheden af de kommunalt ejede genanvendelsesplanlægning.

Forhandlingerne munder ud i, at der i L 152 indføres en nye bestemmelse - § 46 b: *Miljøministeren fastsætter regler om, at kommunale anlæg, der er godkendt til behandling af genanvendeligt affald og godkendt og sat i drift inden den 26. februar 2009, fortsat kan behandle genanvendeligt erhvervsaffald"*.

Det synes rimeligt at antage, at begreberne anlæg og behandling – af forligsparterne – er forstået, som beskrevet i notatet af 26. januar 2009.

Af bemærkningerne til § 46 b fremgår, at miljøministeren bemyndiges *"til at fastsætte regler om, at kommunale anlæg, som den 26. februar 2009 har godkendt kapacitet til og behandler genanvendeligt affald indenfor rammerne af denne kapacitet fortsat kan behandle genanvendeligt erhvervsaffald..."*.

Begrebet "behandle" er ikke yderligere defineret i L 152 og tilhørende bemærkninger.

Folketingsbehandling

I forbindelse med behandlingen af L 152 i Folketinget og Miljø- og Planlægningsudvalget opstår der uklarhed om, hvad "behandling" er og dermed om, hvorvidt alle (fælles)kommunale anlæg, der modtager genanvendeligt affald, fortsat må modtage genanvendeligt erhvervsaffald. Dvs. blive optaget i *Affaldsregisteret*.

RenoSam henvender sig den 31. marts 2009 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg og beder dem bekræfte, at (fælles)kommunale anlæg, der behandler, adskiller, forbehandler, presser og/eller komprimerer affald, fortsat vil kunne modtage genanvendeligt erhvervsaffald, når loven (L 152) træder i kraft.

Udvalget beder ministeren kommentere henvendelsen.

I Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 9 (L 152) fremgår det, at kommunale genanvendelses anlæg kan optages på affaldsregisteret og derved få adgang til at behandle kildesorteret, genanvendeligt erhvervsaffald. *"Behandling af kildesorteret affald kan f.eks. være adskillelse eller forbehandling"*.

Det fremgår ikke tydeligt, om ministeren mener, at presning og/eller komprimering er omfattet af "behandling af kildesorteret affald".

I spørgsmål 12 (L 152) beder udvalget ministeren bekræfte, at kommunale behandlings-/modtageanlæg, der adskiller, forbehandler og/eller presser genanvendeligt erhvervsaffald, fortsat skal kunne modtage genanvendeligt erhvervsaffald.

I miljøministerens svar på spørgsmål 12 (L 152) står blandt andet *"det følger af lovforslaget, at et anlæg, som genanvender kildesorteret erhvervsaffald, skal optages i Affaldsregisteret, som genanvendelses anlæg for at måtte genanvende kildesorteret erhvervsaffald"*.

Det fremgår endvidere, at anlæggene, som udgangspunkt, skal foretage en behandling, som opfylder kravene til genanvendelse, som defineret i EU-reglerne.

Herefter citeres artikel 3, punkt 17) fra affaldsdirektivet, der definerer genanvendelse således: *"enhver nyttiggørelsesoperation, hvor affaldsmaterialer omforarbejdes til produkter, materialer eller stoffer, hvad enten de bruges til det oprindelige formål eller andre formål. Heri indgår omforarbejdningen af organisk materiale, men ikke energiudnyttelse og omforarbejdning til materialer, der skal anvendes til brændsel eller opfyldningsoperationer"*.

Miljøministeren hverken be- eller afkræfter i sit svar, at kommunale behandlings-/modtageanlæg, der adskiller, forbehandler og/eller presser genanvendeligt erhvervsaffald, fortsat skal kunne modtage genanvendeligt erhvervsaffald. Men der er tilsyneladende sket en drejning i argumentationen.

Hvor ministeren i lovforslaget og svarene på flere spørgsmål (primært) taler om behandling og behandlingsanlæg, begynder miljøministeren nu at tale om genanvendelse og genanvendelses anlæg samt henvise til affaldsdirektivets definition af genanvendelse.

Hvor der inden folketingsbehandlingen af L 152 var god grund til at tro, at anlæg, der fx demontere, knuser, pelletere, sammenpresser, ompakke og adskiller genanvendeligt erhvervsaffald, kunne optages i Affaldsregisteret, er dette ikke længere entydigt.

Jo smallere definitionen af begrebet "behandling" er, des færre (fælles)kommunale anlæg vil kunne optages i affaldsregisteret. Det er derfor afgørende, om fx anlæg, der pelletere og sammenpresser, omfattes af behandlingsbegrebet.

Dette vælger ministeren indtil videre ikke at svare konkret på.

Betænkningen

Den 29. april 2009 afgiver udvalget betænkning. I betænkningen fremhæver forligspartnerne *"at lovforslaget ikke vil begrænse de kommunale anlæg, der hidtil har genanvendt erhvervsaffald, i at modtage kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald. Disse anlæg kan optages som genanvendelsesanlæg på affaldsregisteret og modtage affald efter frit valg-ordningen"*.

Igen ses drejning fra behandling til genanvendelse. Det understreges også, at genanvendelse, efter lovforslaget, defineres i henhold til affaldsdirektivets definition, jf. ministerens svar på spørgsmål 12.

På den ene side ønsker man, at de kommunale anlæg skal kunne fortsætte som hidtil og komme i Affaldsregisteret, men på den anden side defineres behandling på en måde, som kan begrænse anlæggenes muligheder for at komme i affaldsregisteret.

L 152 blev vedtaget den 28. maj 2009.

Efter lovens vedtagelse

Når Miljøstyrelsen efterfølgende udtaler sig om kommunale anlæg, skriver/siger de, at *"kommunale genanvendelsesanlæg"* fortsat kan behandle genanvendeligt erhvervsaffald, hvis de opfylder nærmere angivne betingelser. Betingelserne vil blandt andet følge af den reviderede affaldsbekendtgørelse.

Desuden skal anlæggene foretage en behandling, der opfylder kravene til genanvendelse, som det er defineret i det nye affaldsdirektiv: *"enhver nyttiggørelsesoperation, hvor affaldsmaterialer omforarbejdes til produkter, materialer eller stoffer, hvad enten de bruges til det oprindelige formål eller andre formål. Heri indgår omforarbejdningen af organisk materiale, men ikke energiudnyttelse og omforarbejdning til materialer, der skal anvendes til brændsel eller opfyldningsoperationer"*.

Dette fremgår blandt andet af et brev, Miljøstyrelsen den 14. oktober 2009 sendte til affaldsselskabet ESØ I/S.

På den anden side ønsker Miljøstyrelsen endnu ikke at tage konkret stilling til, om konkrete (fælles)kommunale anlæg vil kunne optages i affaldsregisteret.

Således skriver Miljøstyrelsen i ovennævnte brev, at de ikke kan tage stilling til, hvilke aktiviteter ESØ I/S ønsker at videreføre. Ønsker ESØ I/S, Miljøstyrelsens vurdering, opfordres ESØ I/S til at fremsende en anmeldelse i overensstemmelse med de krav, der følger af (den endnu ikke udstedte) reviderede affaldsbekendtgørelse.

RenoSams sekretariat har flere gange spurgt Miljøstyrelsen om konkrete anlæg og deres aktiviteter, men ikke kunnet få konkrete svar. Der er henvist til den konkrete vurdering, der vil ske, når de (fælles)kommunale anlæg søger om at komme i affaldsregisteret.

KL har netop holdt to konferencer om affaldsreformen, hvor Miljøstyrelsen holdt oplæg om den kommende bekendtgørelse. Nu er styrelsen tilsyneladende blevet mindre uklare i deres udtalelser.

Miljøstyrelsen har formidlet, at anlæg, der fx adskiller og demonterer, nok kunne optages i registeret. Men anlæg, der fx sortere og presser, nok ikke kunne. Miljøstyrelsen understregede dog, at det beror på den konkrete vurdering, der sker, når man søger om at komme i affaldsregisteret. Så alle der ønsker det opfordres til at anmelde deres anlæg.

Den politiske aftale fra 21. juni 2007

Den politiske aftale om affaldssektorens organisering siger ikke noget direkte om (fælles)kommunale anlæg, og deres muligheder for fremover at modtage genanvendeligt erhvervsaffald.

Det fremgår af aftalen, at virksomhederne (affaldsproducenterne) skal kunne vælge frit mellem genanvendelsesanlæg, der er opført på en national liste. Anlæggene skal leve op til nærmere fastsatte krav, men der står ikke noget om, at kommunale anlæg ikke kan komme på listen.